

III Semester B.Com. Examination, April/May 2021

(CBCS) (F+R) (2015 – 16 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Campuramayana (Aranya Kanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in Sanskrit/Kannada/English.

ii) Question Nos. I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत । (10x1=10)

सर्वियाद उडुरवन्नु आसि बरेयिरि.

Choose the correct answer.

1) नलचम्पू काव्यस्य कर्ता कः ?

अ) भासः   आ) बाणः   इ) भोजः   ई) त्रिविक्रमभद्रः

2) भोजराजः कति वर्षाणि राज्यं पालयति ?

अ) 100   आ) 55   इ) 70   ई) 20

3) रामलक्ष्मणचोरध्वानं कः रुरोध ?

अ) अगस्त्यः   आ) ताटका   इ) विराधः   ई) रावणः

4) शरभङ्गः कः ?

अ) मुनिः   आ) गन्धर्वः   इ) कविः   ई) दानवः

5) कुम्भयोनिः कः ?

अ) वरुणः   आ) वातापि:   इ) अगस्त्यः   ई) रामः

6) जातरूपमयमृगेण कः आगतः ?

अ) खरः   आ) मारीचः   इ) सुबाहुः   ई) दूषणः

7) मुनिरभिहितानां आशिषां पात्रं प्रथमतः का अभूत् ?

अ) कैकेयी   आ) सीता   इ) मन्थरा   ई) कौसल्या

8) दशग्रीवः इति कस्य नाम ?

अ) मारीचस्य   आ) दूषणस्य   इ) रावणस्य   ई) खरस्य

9) सौमित्रः कः ?

अ) रामः   आ) लक्ष्मणः   इ) अर्जुनः   ई) कर्णः

10) रावणः सीतां कुत्र न्यक्षिपत् ?

अ) अशोकवने   आ) पंचवर्णां   इ) हिमालये   ई) मैनाके

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

(2×10=20)

એરદુ હૃદ્યે ગળીગે હૃદંધ બરેયિરિ.

Write an essay on any two questions.

1) चम्पूकाव्यस्य उगम-विकास-लक्षणानि ।

જોપ્રકાવ્ય દ ઉગમ-વિકાસ કાર્ય લક્ષ્ણાં.

Campukavyas origin, growth and features.

2) खर-दूषण प्रसङ्गः ।

થર-દૂષણ હૃદંગ.

Episode of Khara-Dushana.

3) अगस्त्य महर्षिः ।

आगસ્ત્ય મહર્ષિં.

The great sage Agastya.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

એરદુ થોડુકાંદુનુ અનુવાદિસ વિદરિસ.

Translate and explain any two Shlokas.

1) विशिखे-वि-शिखे तस्मिन्विधातुवरवर्मणि ।

सीतां विक्षिप्य चिक्षेप शूलं रक्षो रघूद्वहे ॥

2) तस्येदमाश्रमपदं सरसीरुहाक्षि

संख्याविहीनमहिमैकनिकेतनस्य ।

भर्ता समस्तसरितां कुपितस्य यस्य

हस्तारविन्दमकरन्ददशामवाप ॥

3) पानेन हीनजलमब्धिमपास्य नूनं

मैनाक एष मुनिमाश्रयतीति जाताम् ।

शङ्कामिमां रघुपतेः कथितात्मवंश -

स्त्वत्तात्मित्रमहमित्यहरज्जटायुः ॥

- 4) प्राग्मन्थरेति महिषीति वरद्वयीति धर्मव्यव्यव्यथितभूपतिभारतीति ।
काकुत्स्थकाननकथेति च सन्ति संज्ञाः
पौलस्त्यहीनभुवनत्रयभाग्यपद्मक्ते: ॥

b) गद्यभागम् अनुवदत ।

गद्यधार्मन् अनुवादिः.

(1×4=4)

Translate the passage.

स मुनिराश्रमस्थं काकुत्स्थमातिथ्येन समाराध्य तत्सान्निध्यच्छुद्धां मन्त्रपूतामाहुतिमिवात्मतनुं अतनूष्मणि
तनूनपाति पातयित्वा शाश्वतं पदं समाश्रितवान् ।

अथवा

एतदाकर्ण्य विदीर्णहृदया हृदयदयिप्रेम्णा कर्तव्याकर्तव्यमजानाना जानकी जानीहि भ्रातरमिति
सौमित्रिमादिदेश । ततश्च “आर्ये, न कार्यमिदमादिष्टम्” ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भ विवृणुत ।

एठद्वाक्यं गङ्गान्नू न०दधर्मसंहित विवरिः.

(2×4=8)

Annotate any two sentences.

- 1) कौ युवां युवानौ ? कुतस्त्यौ ?
- 2) वातापिदानवदशामुपदेशयन्ति ।
- 3) क्षिप्रमपजहार मैथिर्ली रावणः
- 4) त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता ।

V. द्वयोः लघुटिप्पर्णी लिखत ।

एठद्वाक्यं लङ्घु छैप्पूर्णं उर्द्दीर्णं

(2×2½=5)

Write short notes on any two.

- 1) विश्वगुणादर्शचम्पः
- 2) विराधः
- 3) शूर्पणखा
- 4) मारीचः

VI. a) संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत पञ्चानाम् एव दोषान् परिहरत । (5x1=5)

- 1) सा कुत्र गच्छसि ?
- 2) लक्ष्मीः समुद्रे अधिवसति ।
- 3) बालकः व्याघ्रेण भीतः ।
- 4) शिवं नमः ।
- 5) ज्ञानः विज्ञानसहितम् ।
- 6) वृक्षेण पर्णं पतति ।
- 7) अहं सह मम स्वसा अपि गच्छति ।
- 8) रामं स्वस्ति ।

b) संस्कृतेन वाक्यं रचयत । (पञ्चानाम् एव) 5

1) त्वया	2) सह	3) वदति	4) इदार्नी
5) यदा-तदा	6) उपविश्य	7) गत्वा	8) नमामि ।

VII. संस्कृतभाषया अनुवदत । 5

ब्रह्मूरण्यवेंब काडेनल्ल कपूरतिलकवेंब आने इत्तु. अदन्नू नेंडे ऐल्ल नरीगळू ई ११३ येंजेसुक्तिद्देव. “यावुदादरू उपायदिंद ई आनेयु सत्तुरै नमगे नाल्लु तिंगळु भेंजनवृ दोरेयुत्तुदे”. आग ॒०८८ मुदि नरियु “नन्नू उद्दि प्रभावदिंद इदर मरणवन्नू साधिसुत्तुने” ऎंदु प्रतिज्ञै मादितु.

There was an elephant named Karpooratilaka in the forest called Brahmaranya. All the jackals, having seen the elephant, were thinking thus – “If this elephant is killed then we will have enough food for four months”. Then an old jackal took the oath thus – “I will kill this elephant by the power of my intelligence”.